

Minister Zdrowia

RKLU.050.2.2024.AC
Warszawa, 11 kwietnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 115 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz art. 193 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. (M.P. z 2022 r. poz. 990, z późn. zm.), przekazuję poniżej odpowiedzi na pytania postawione w Interpelacji nr 1764 – „Interpelacja w sprawie kadr medycznych” Pani poseł Józefy Szczurek-Żelazko oraz Pana posła Patryka Wicher.

Odpowiedź na pytanie 1 „Ilu jest zarejestrowanych w rejestrze NIL lekarzy /posiadających PWZ/ ?” oraz odpowiedź na pytanie 3 „Ilu praktykujących lekarzy przekroczyło 65 r.ż.?”

Liczba lekarzy i lekarzy dentyistów, zarejestrowanych w rejestrze NIL (stan na 31.12.2023) w podziale na poszczególne Izby przedstawia poniższa tabela:

data sporządzenia zestawienia	Nazwa	Liczba wszystkich aktualnych członków izby				Liczba lekarzy i lek. dentyistów wykonujących zawód			
		Lekarze	Dentyści	Podwójne Prawo Wykonywania Zawodu	RAZEM	Lekarze	Dentyści	Podwójne Prawo Wykonywania Zawodu	RAZEM
31.12.2023	OIL w Białymstoku	5 949	1 562	27	7 538	5 815	1 543	25	7 383
31.12.2023	Beskidzka OIL w Bielsku-Białej	2 966	903	14	3 883	2 684	768	12	3 464
31.12.2023	Bydgoska IL w Bydgoszczy	4 257	774	10	5 041	4 246	767	8	5 021
31.12.2023	OIL w Gdańsku	11 349	3 308	16	14 673	10 008	2 713	9	12 730
31.12.2023	OIL w Gorzowie Wielkopolskim	956	342	3	1 301	878	286	3	1 167
31.12.2023	OIL w Katowicach	15 567	3 592	89	19 248	14 587	3 211	72	17 870
31.12.2023	Świętokrzyska IL w Kielcach	4 166	1 119	6	5 291	4 128	1083	6	5 217
31.12.2023	OIL w Krakowie	14 988	4 143	34	19 165	14 548	3 937	33	18 518
31.12.2023	OIL w Lublinie	9 394	2 473	18	11 885	9 072	2 340	15	11 427
31.12.2023	OIL w Łodzi	12 059	3 376	60	15 495	11 462	3 104	37	14 603
31.12.2023	Warmińsko-Mazurska IL w Olsztynie	3 405	925	4	4 334	3 162	801	4	3 967
31.12.2023	OIL w Opolu	2 797	786	7	3 590	2 656	720	7	3 383
31.12.2023	OIL w Płocku	1 108	318	1	1 427	1 056	296	1	1 353
31.12.2023	Wielkopolska IL w Poznaniu	12 774	3 837	66	16 677	11 822	3 352	48	15 222
31.12.2023	OIL w Rzeszowie	4 414	1 317	7	5 738	4 183	1167	5	5 355
31.12.2023	OIL w Szczecinie	5 341	1 781	14	7 136	4 965	1 566	12	6 543
31.12.2023	OIL w Tarnowie	1 442	418	2	1 862	1 390	388	2	1 780
31.12.2023	Kujawsko-Pomorska OIL w Toruniu	2 685	727	10	3 422	2 455	637	5	3 097
31.12.2023	OIL w Warszawie	27 863	7 751	157	35 771	25 773	7 085	101	32 959
31.12.2023	Dolnośląska IL we Wrocławiu	13 709	3 983	39	17 731	12 798	3 618	31	16 447
31.12.2023	OIL w Zielonej Górze	1 839	585	2	2 426	1 765	564	1	2 330
31.12.2023	Wojskowa Izba Lekarska	3 792	285	10	4 087	3 575	249	9	3 833
31.12.2023	OIL w Koszalinie	1 318	490	2	1 810	1 218	422	0	1 640
31.12.2023	OIL w Częstochowie	1 768	621	12	2 401	1 587	527	11	2 125
31.12.2023		165 906	45 416	610	211 932	155 833	41 144	457	197 434

Źródło: Naczelna Izba lekarska https://nil.org.pl/uploaded_files/1705668465_za-grudzien-2023-zestawienie-nr-01.pdf

Liczba lekarzy i lekarzy dentyistów, zarejestrowanych w rejestrze NIL (stan na 31.12.2023) w podziale na rodzaje PWZ przedstawia poniższa tabela

stan na:	grupa zawodowa	Rodzaj prawa wykonywania zawodu	Liczba PWZ
31.12.2023	Lekarze	Lekarze:	166 492
31.12.2023	Lekarze	10. lekarz nie wykonujący zawodu	10 070
31.12.2023	Lekarze	11. prawo wykonywania zawodu lekarza	146 238
31.12.2023	Lekarze	12. prawo wykonywania zawodu lekarza - na czas odbycia stażu (stażysta)	5 741
31.12.2023	Lekarze	13. prawo wykonywania zawodu lekarza cudzoziemca	47
31.12.2023	Lekarze	14. prawo wykonywania zawodu lekarza cudzoziemca - na czas określony lub nieok...	868
31.12.2023	Lekarze	15. prawo wykonywania zawodu lekarza cudzoziemca z UE	393
31.12.2023	Lekarze	16. prawo wykonywania zawodu lekarza - ograniczone uchwałą ORL	42
31.12.2023	Lekarze	17. prawo wykonywania zawodu lekarza spoza UE - określony zakres czynności	600
31.12.2023	Lekarze	18. prawo wykonywania zawodu lekarza spoza UE - warunkowe	2362
31.12.2023	Lekarze	19. prawo wykonywania zawodu lekarza - zawieszzone	131
31.12.2023	Lekarze dentyści	Lekarze dentyści:	46 014
31.12.2023	Lekarze dentyści	20. lekarz dentyista nie wykonujący zawodu	4 393
31.12.2023	Lekarze dentyści	21. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty - na czas odbycia stażu (stażysta)	1 090
31.12.2023	Lekarze dentyści	22. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty	39 420
31.12.2023	Lekarze dentyści	23. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty cudzoziemca	11
31.12.2023	Lekarze dentyści	24. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty cudzoziemca - na czas określony ...	215
31.12.2023	Lekarze dentyści	25. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty cudzoziemca z UE	184
31.12.2023	Lekarze dentyści	26. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty - ograniczone uchwałą ORL	2
31.12.2023	Lekarze dentyści	27. prawo wykonywania zawodu lek. dentyisty spoza UE - określony zakres czynności	60
31.12.2023	Lekarze dentyści	28. prawo wykonywania zawodu lek. dentyisty spoza UE - warunkowe	619
31.12.2023	Lekarze dentyści	29. prawo wykonywania zawodu lekarza dentyisty - zawieszzone	20
31.12.2023	Braki i błędy	Braki i błędy	37
31.12.2023	Braki i błędy	Niepoprawny format numeru rejestracyjnego!	26
31.12.2023	Braki i błędy	Brak numeru rejestracyjnego!	11
31.12.2023			212 543

Źródło: Naczelna Izba Lekarska https://nil.org.pl/uploaded_files/1705668466_za-grudzien-2023-zestawienie-nr-07.pdf

W kwestii zaś wieku, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Zdrowia nie posiada od Naczelnej Izby Lekarskiej oficjalnego raportu. Należy jednak wziąć pod uwagę, że dane zawierające rozkład wieku lekarzy w poszczególnych województwach, dziedzinach etc... opracowane przez Ministerstwo Zdrowia znajdują się w Bazie Analiz Systemowych i Wdrożeniowych pod adresem <https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/kadry-medyczne/kadry-medyczne/>

Odpowiedź na pytanie 2 „Ilu lekarzy udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych?”

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 r. w Polsce w ramach umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia świadczeń udzielało 120 449 lekarzy (Zakładka „Kadry NFZ - ogółem” w aplikacji „Kadry medyczne” dostępnej pod adresem <https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/kadry-medyczne/kadry-medyczne/>).

Według stanu na dzień 30.12.2023r, zgodnie z interaktywnym raportem opracowanym przez Departament Analiz, Monitorowania Jakości i Optymalizacji Świadczeń Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia: <https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/zdrowe-dane/monitorowanie/kadry-medyczne> liczba lekarzy zgłoszonych do realizacji umów z Funduszem w 2023 roku, to 123,7 tysięcy.

Odpowiedź na pytanie 4 „W kontekście wypowiedzi wiceminister zdrowia z dnia 21 lutego 2023r. sugerującej iż system nieefektywnie wykorzystuje potencjał kadrowy, proszę o informację czy MZ będzie podejmowało działania mające na celu „efektywniejsze wykorzystanie zasobów kadrowych”, jeśli tak to jakie planuje działania w tym zakresie.”

Obecnie, w Ministerstwie Zdrowia procedowany jest projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej. Jest to konsekwencją rekomendacji

Narodowego Funduszu Zdrowia po przeprowadzonej kontroli doraźnej koordynowanej nt.: „Realizacja umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej w zakresie świadczeń w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym /opiekuńczo leczniczym”. Zgodnie z ww. rekomendacją, projekt rozporządzenia wprowadza zmiany w zakresie wymogów dotyczących personelu lekarskiego udzielającego świadczeń gwarantowanych w zakładach opiekuńczych dla dorosłych, znoszące konieczność zatrudniania lekarzy o określonej specjalizacji oraz znoszące przelicznik etatu na liczbę łóżek, co pozwoli na lepsze wykorzystanie kadry lekarskiej.

Dodatkowym spodziewanym efektem wynikającym z wprowadzanych zmian będzie poprawa dostępności do świadczeń, co jest związane ze zmniejszeniem wymagań dotyczących obsady personelu lekarskiego.

Natomiast w ramach Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia (NPChUK) w cz. Obszar I zaplanowane są działania związane z inwestycjami w kadry medyczne. W latach 2024-2032 r. realizowane powinny być prace nad poniższym działaniem, które może wpłynąć na efektywniejsze wykorzystanie zasobów kadrowych:

Działanie 1.8 NPChUK - Opracowanie programów kształcenia podyplomowego dla koordynatorów opieki kardiologicznej oraz rozpoczęcie kształcenia w formie studiów podyplomowych ww. specjalistów. Szczegółowy zakres zadań, które zostaną podjęte w ramach ww. działania zostanie określony przez jego realizatora, tj. Narodowy Instytut Kardiologii – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie.

Analizy tworzone przez Ministerstwo Zdrowia dają możliwość rozpoznawania części problemów związanych ze strukturą pracy kadry lekarskiej. Dodatkowo należy zaznaczyć, że Ministerstwo Zdrowia rozpoczęło realizację projektu pn. Odwrócona Piramida Świadczeń, którego celem m.in. jest zmiana struktury świadczeń udzielanych na poszczególnych poziomach opieki zdrowotnej. Jednym z produktów będzie funkcjonujący model rozmieszczenia kadry medycznej, który przyczyni się do optymalniejszego wykorzystania czasu pracy personelu.

Komentarz do wypowiedzi: „Na posiedzeniu Komisji Zdrowia w dn. 21 lutego 2023r. przedstawiciel kierownictwa MZ poinformowała posłów iż w Polsce „mamy porównywalny wskaźnik lekarzy na 100 tys. mieszkańców z UE” sugerując iż nie ma potrzeby zwiększania liczby studentów na wydziałach lekarskich. Natomiast dzień wcześniej również na posiedzeniu Komisji Zdrowia w obecności Minister I. Leszczyzny przedstawiciele środowisk lekarskich wyraźnie stwierdzali rażący brak kadry lekarskiej i w związku z tą wypowiedzią nie było żadnej reakcji MZ”

Problem z dostępem do świadczeń zdrowotnych jest bardzo złożony a liczebność kadry medycznej (w tym w szczególności lekarzy poszczególnych specjalności) jest tylko jednym z elementów składających się na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia zarówno w Polsce, jak również w pozostałych państwach. Przygotowując więc jakąkolwiek analizę kadr medycznych należy patrzeć również na aspekty takie jak: regionalne rozmieszczenie i demografię tej grupy zawodowej, system szkolenia podyplomowego (staże, specjalizacja, dodatkowe doszkalanie w ramach kursów itp.), poziom biurokracji panujący w podmiotach zajmujących się pacjentem lub jednostkach szkoleniowych dla kadr medycznych, udział personelu pomocniczego itp.

Rozpatrując zapotrzebowanie na kardy medyczne należy również zastanowić się jaki rodzaj analizy w danym momencie należy przeprowadzić. Czy jest to analiza ogólna, która pozwala zobaczyć poszczególne współzależności zjawisk panujących na danym rynku (w tym przypadku usługi medyczne), czy jest to analiza szczegółowa, która umożliwi ocenę stanu badanych zjawisk i ich przyczyny.

Przedstawiony na spotkaniu raport, wypracowany na podstawie estymacji uzyskanych z modelu popytowo-podażowego jest typową analizą ogólną i dotyczy całej grupy zawodowej lekarzy i lekarzy dentyistów. Analiza ta dotyczy przyszłego stanu całkowitej liczby lekarzy w ujęciu krajowym (model bierze pod uwagę demografię i epidemiologię). Model ten nie jest analizą szczegółową więc z samej zasady nie uwzględnia podziału lekarzy na grupy według dziedzin specjalizacji ani rozmieszczenia geograficznego kadry w województwach. Nie pozwala zatem na wysnuwanie wniosków co do pokrycia zapotrzebowania na lekarzy specjalistów udzielających świadczeń w poszczególnych regionach. Braki lekarzy konkretnych specjalności (np. patomorfologia, geriatria, anestezjologia) w niektórych regionach kraju nie są więc tożsame z ogólnym brakiem lekarzy.

Informacja od Kierownictwa MZ o fakcie, że „mamy porównywalny wskaźnik lekarzy na 100 tys. mieszkańców z UE”, nie oznacza, że nie ma potrzeby zwiększania liczby miejsc na studiach na kierunku lekarskim oraz nie jest to równoznaczne z brakiem zapotrzebowania na lekarzy patrząc przez pryzmat konkretnych regionów i specjalizacji („sugerując, iż nie ma potrzeby zwiększania liczby studentów na wydziałach lekarskich”). Przedstawiony wskaźnik lekarzy na 100 tys. mieszkańców UE, wynika z opublikowanego raportu OECD „Health at a Glance 2023” (<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/7a7afb35-en.pdf?expires=1712313479&id=id&accname=guest&checksum=24D00A8F84FFBAA749767C74BEF64DB9>) (wskaźnik dla Polski za rok 2021: 3,4 na 1 tys. populacji – wykres na stronie 177).

Należy mieć na uwadze fakt, iż kształcenie kadr jest procesem bardzo czasochłonnym i złożonym, którego rezultat nie jest natychmiastowy. Wieloletnie wysiłki Ministerstwa Zdrowia w zakresie zwiększania liczby miejsc na kierunku lekarskim przyniosą zauważalny rezultat dopiero za kilka lat. Według prognoz Ministerstwa Zdrowia, w ujęciu krajowym, skumulowany efekt wieloletnich działań na rzecz zwiększania liczby studentów na wydziałach lekarskich silnie zaznaczy się w bliskiej przyszłości. Kształcenie nowych kadr, jest procesem koniecznym, gdyż wg danych NIL aktualnie 51% lekarzy specjalistów wykonujących zawód to osoby w wieku od 56 lat wzwyż. Podobna sytuacja jest również w innych krajach – sytuację opisuje wyżej wspomniany raport przygotowany przez OECD, pokazujący, że liczba lekarzy w wieku 55 i więcej lat, w 36 państwach ujętych w analizie (OECD36) wynosiła w 2021 roku 33% i wzrosła o 13% w stosunku do 2000 roku (OECD36 w 2000 roku wynosiła 20% - wykres strona 179). W tym przypadku już OECD samo podkreśla wyraźne i szybkie starzenie się grupy zawodowej lekarzy.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/